

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ

Державна установа
«Національний інститут серцево-судинної хірургії
імені М. М. Амосова Національної академії медичних наук
України»

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

**курсу лекцій «Методологія управління науковою діяльністю на
моделі серцево-судинної хірургії»**

Форма навчання: очна, заочна з елементами дистанційного навчання

ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

третього (освітньо-наукового) рівня

галузь знань _____ 22 «Охорона здоров'я»

спеціальність _____ 222 Медицина

КИЇВ – 2022

Силабус курсу лекцій «Методологія управління науковою діяльністю на моделі серцево-судинної хірургії» з підготовки доктора філософії

РОЗРОБНИКИ

№	ПІБ	Вчене звання	Науковий ступінь	посада
1.	Лазоришинець Василь Васильович	Академік НАМН України, чл.-кор. НАН України, професор	Доктор медичних наук	директор
2.	Руденко Анатолій Вікторович	Академік НАМН України, чл.-кор. НАН України, професор	Доктор медичних наук	заступник директора з наукової роботи
3	Руденко Костянтин Володимирович	чл.-кор. НАМН України, старший науковий співробітник	Доктор медичних наук	заступник директора з лікувально-координаційної роботи
4.	Стичинський Олександр Сергійович	Старший науковий співробітник	Доктор медичних наук	завідувач випускового відділу

Склад проектної групи обговорено і схвалено на засіданні вченої ради ДУ «НІССХ ім. М. М. Амосова НАМН України» (протокол №11 від 14.07.2016 року).

Силабус затверджено на засіданні Вченої ради

ДУ «НІССХ ім. М. М. Амосова НАМН України»

від «22» вересня 2022 р., протокол №14

І. Опис дисципліни

Таблиця 1 (денна, заочна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ОНП	Характеристика навчальної дисципліни
Денна, заочна форма навчання	Усі ОНП, за якими ведеться підготовка аспірантів	Рік навчання 3
Кількість годин – 30 год. 1 кредит		Семестр 6-ий
		Лекції 16 год.
		Практичні (семінарські) 0 год.
ІНДЗ: <u>передбачено</u>		Форма контролю: залік
Мова навчання	Українська	

II. Інформація про викладачів

Таблиця 2

Прізвище, ім'я та по батькові, Науковий ступінь, Вчене звання, Посада	1. О. В. Руденко канд. мед. наук 2. Є. А. Настенко д-р мед. наук
Контактна інформація	elenarudenko@ukr.net snail.little.home@gmail.com
Дні занять	Заняття за розкладом, за потреби – онлайн

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу. Навчальна дисципліна “Методологія управління науковою діяльністю на моделі серцево-судинної хірургії” уведена для вивчення аспірантами 3 року навчання у ДУ «НІССХ ім. М. М. Амосова НАМН України».

Предмет курсу – забезпечення комплексного уявлення про сучасну наукову діяльність на моделі серцево-судинної хірургії як окремої галузі медицини, розширенні кругозору аспіранта (здобувача наукового ступеня), молодого фахівця для реалізації самостійних наукових досліджень і здійснення науково-педагогічної діяльності.

Пререквізити й постреквізити. До пререквізитів курсу відносимо володіння фаховими знаннями на другому освітньо-науковому рівні.

Мета і завдання навчальної дисципліни - набуття аспірантами фундаментальних знань в галузі методології управління науковою діяльністю на моделі серцево-судинної хірургії, необхідних для розвитку наукового і методологічного кругозору.

Завдання курсу «Методологія управління науковою діяльністю на моделі серцево-судинної хірургії» полягає в забезпеченні комплексного уявлення про сучасну наукову діяльність на моделі серцево-судинної хірургії як окремої галузі медицини, розширенні кругозору аспіранта (здобувача наукового ступеня), молодого фахівця для реалізації самостійних наукових досліджень і здійснення науково-педагогічної діяльності.

Результати навчання (компетентності). Опанувавши курс «Методологія управління науковою діяльністю на моделі серцево-судинної хірургії» аспіранти здобудуть такі компетентності:

Загальні компетентності

ЗК1. Здатність до науково-професійного самовдосконалення, розвитку індивідуальних здібностей: мотиваційно-ціннісних, когнітивних та творчих.

ЗК2. Здатність до освоєння, системного аналізу і критичного осмислення нових знань в предметній та міжпредметних галузях.

ЗК3. Здатність до критичного аналізу і креативного синтезу нових ідей, які можуть сприяти в академічному і професійному контекстах прогресу суспільства, базованому на знаннях.

ЗК4. Здатність до ініціювання та виконання наукових досліджень, результатом яких є одержання нових знань.

ЗК5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт.

ЗК6. Здатність до спілкування з колегами, широким академічним товариством та громадськістю на міжнародному рівні для реалізації інноваційного проекту або вирішення наукової проблеми.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК1. Здатність знаходити і аналізувати необхідну інформацію для вирішення завдань, які важко формалізуються та прийняття рішень у галузі серцево-судинної хірургії.

СК3. Здатність розуміти і використовувати методологію управління дослідницько-інноваційними проектами у галузі охорони здоров'я.

СК4. Здатність ініціювати, розробляти та реалізувати дослідницько-інноваційні проекти, включаючи власні дослідження та автономно працювати під час їх реалізації.

СК5. Здатність обирати методи та кінцеві точки дослідження відповідно до цілей та завдань наукового проекту.

СК6. Здатність інтерпретувати результати наукових досліджень, проводити їх коректний аналіз та узагальнення.

СК7. Здатність представлення результатів наукових досліджень в усній і письмовій мові відповідно до національних та міжнародних стандартів.

СК8. Дотримання лікарської етики, біоетики та академічної доброчесності.

СК11. Здатність планувати та організовувати роботу дослідницьких колективів під час вирішення першочергових наукових проблем системи охорони здоров'я та науково-освітніх завдань, керувати проектами у галузі серцево-судинної хірургії.

Програмні результати навчання

РН3. Усвідомлювати філософські засади сучасного наукового знання, наукової раціональності, наукової картини світу, природничих, медичних і соціогуманітарних моделей сучасного наукового дискурсу;

РН5. Інтерпретувати та аналізувати інформацію з використанням новітніх інформаційних технологій;

РН6. Формулювати наукові гіпотези, мету і завдання наукового дослідження. Вміти визначити об'єкт, суб'єкт і предмет досліджень, використовуючи гносеологічні підходи до розв'язання проблем;

РН7. Розробляти дизайн та план наукового дослідження;

РН11. Отримувати, аналізувати, оцінювати та використовувати ресурси, що мають відношення до вирішення наукових проблем і задач серцево-судинної хірургії;

РН17. Дотримуватися академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

IV. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Таблиця 3 (Денна, заочна форма)

Назви змістових модулів і тем	Лек (год.)	Самостійна робота	бал	Викладач
Змістовий модуль				
Тема 1. Нормативно-правова база підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів: Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII	2	2	2	О. В. Руденко
Тема 2. Постанова КМУ від 12.01.2022 р. №44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії»	2	-	2	О. В. Руденко
Тема 3. Обробка результатів дослідження. Оформлення первинної документації	2	2	2	О. В. Руденко
Тема 4. Обробка результатів дослідження. Створення баз даних	2	2	2	Є. А. Настенко
Тема 5. Математичний аналіз даних. Формування та визначення обсягу вибіркової сукупності. Вирогідність відмінностей	4	2	2X2	Є. А. Настенко

даних. Параметричні критерії.				
Тема 6. Математичний аналіз даних. Непараметричні критерії	4	2	2X2	Є. А. Настенко
Тема 7. Методи графічної обробки результатів наукового дослідження	2	2	2	Є. А. Настенко
Підсумкове заняття. Консультації. Залік.	2			
Разом за модулем	16	14	16	30 год.
Види підсумкових робіт				Бал
ІНДЗ				64
Залік				20
Усього				100

V. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Навчально-методичні матеріали самостійної роботи аспірантів враховують специфіку курсу «Методологія управління науковою діяльністю на моделі серцево-судинної хірургії». Рекомендації до самостійного вивчення навчального матеріалу включають вказівки щодо терміну та обсягу засвоєння матеріалу із зазначенням навчальних і наукових видань, що використовуються з цією метою, а також питання для самоконтролю, тести, контрольні завдання, вимоги і приклади оформлення самостійної письмової (дисертаційної) роботи, критерії оцінювання. Методичні рекомендації до самостійної роботи аспірантів включають таку інформацію (залежно від форми проведення занять):

– методичні рекомендації до дисертаційних робіт включають вимоги до змісту і структури роботи; вимоги до оформлення тексту, графічної частини, літератури; приклади оформлення текстової і графічної частини, що базуються на матеріалі курсу «Методологія управління науковою діяльністю на моделі серцево-судинної хірургії».

Форми та види організації самостійної роботи

Самостійна робота аспіранта над засвоєнням навчального матеріалу з курсу «Методологія управління науковою діяльністю на моделі серцево-судинної хірургії» може виконуватись у бібліотеці ДУ «НІССХ ім. М. М. Амосова НАМН України», у національній медичній бібліотеці, а також в домашніх умовах. Передбачаються такі організаційні *форми* самостійної роботи аспіранта:

– навчальна робота, яка виконується самостійно у вільний від занять та зручний для аспіранта час, як правило, поза аудиторією;

– навчальна робота, яка з урахуванням специфіки курсу «Методологія управління науковою діяльністю на моделі серцево-судинної хірургії», виконується в кабінетах ДУ «НІССХ ім. М. М. Амосова НАМН України»;

– робота аспіранта над індивідуальними завданнями під керівництвом викладача (аудиторна робота, робота з використанням комп'ютерної техніки тощо);

– індивідуальні навчальні завдання з дисципліни «Методологія управління науковою діяльністю на моделі серцево-судинної хірургії», які видаються аспірантам у терміни, передбачені візиткою навчальної дисципліни і виконуються кожним аспірантом самостійно при консультуванні викладачів;

– індивідуальні навчально-дослідні завдання (ІНДЗ) – вид позааудиторної самостійної роботи аспіранта навчального, навчально-дослідницького чи експериментального характеру, які виконуються у процесі вивчення програмного матеріалу навчального курсу в даному семестрі в терміни, передбачені програмою навчальної дисципліни;

– робота аспіранта по виконанню дисертаційної роботи.

Найпоширенішими *видами* індивідуальних навчальних та індивідуальних навчально-дослідних завдань є:

- робота з підручниками або посібниками;
- анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, історичні довідки тощо;
- розробка сценарію позаурочного навчального заходу, аналіз елементів передового педагогічного досвіду тощо;
- здоров'я та схем індивідуального графіка підвищення майстерності тощо;
- проведення експериментальних досліджень та їх інтерпретація;
- укладання конспектів практичних занять на інноваційних засадах;
- реферування іноземних текстів за фаховими темами.

Зміст самостійної роботи аспіранта з курсу «Методологія управління науковою діяльністю на моделі серцево-судинної хірургії» визначається робочою програмою, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача і може складатися з таких *видів роботи*:

- підготовка до аудиторних занять (лекцій, співбесіди з лектором тощо);
- виконання індивідуальних завдань;
- самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни згідно робочої програми навчальної дисципліни;
- виконання контрольних робіт при дистанційній формі навчання;
- підготовка і виконання завдань, передбачених програмою, дисертаційних робіт тощо;
- підготовка до усіх видів контролю, в тому числі до контрольних робіт та підсумкової атестації (виконання дисертаційної роботи);
- робота у наукових проблемних групах молодих вчених, семінарах тощо;
- участь у роботі наукових і науково-практичних конференцій, семінарів з фаху або навчальної дисципліни тощо;
- виконання завдань, які базуються на використанні сучасних інформаційних технологій і комп'ютерних засобів навчання.

Методичні матеріали для самостійної роботи аспірантів передбачають можливість проведення самоконтролю з боку аспіранта. Для самостійної роботи аспіранту також рекомендується відповідна наукова та фахова монографічна і періодична література. Матеріально-технічне й інформаційно-технічне забезпечення самостійної роботи аспіранта містить:

- навчальну і навчально-методичну літературу;
- бібліотеку з читальним залом, укомплектованим відповідно до діючих нормативів;
- комп'ютерний клас та можливість роботи в мережі Інтернет;

VI. Політика оцінювання

Розподіл балів та критерії оцінювання

Під час вивчення курсу «Методологія управління науковою діяльністю на моделі серцево-судинної хірургії» аспірант виконує такі види робіт: вивчення теоретичного матеріалу, включно з підготовкою індивідуального завдання та залікових питань. Повноцінне засвоєння курсу передбачає відвідування лекцій, індивідуальне опрацювання текстових та медійних джерел відповідно до тематики занять; підготовку до перевірки знань. Залік має на меті висвітлити індивідуальні результати навчання та пріоритети курсу (20 балів). Аспірантам можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, онлайн-освіта, стажування). Процес зарахування врегульований Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у ДУ «НІССХ ім. М. М. Амосова НАМН України». Згідно встановленого порядку можуть бути визнані результати навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають заліковому модулю, або змістовому модулю, темі (темам), які передбачені силабусом. Учасники лекційного курсу

мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури проведення чи оцінювання контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто до апеляційної комісії.

Відвідування лекцій. Відвідування лекцій – обов’язкове і оцінюється у 2 бали.

Несвоєчасне виконання завдання. Аспірант, що з певних причин не відвідує лекції, зобов’язаний аргументувати свою відсутність. Якщо аспірант відсутній на практичному занятті з поважної причини, відпрацювання здійснюється під час індивідуально узгодженої консультації.

Відсутність аспіранта на підсумкових видах роботи оцінюється в «0» балів. Повторне написання робіт можливе лише за наявності офіційного документу, який підтверджує причину відсутності студента.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Аспіранти мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури проведення чи оцінювання контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами у ЗВО.

Дотримання правил навчальної етики та академічної доброчесності:

Учасник освітнього процесу повинен виявляти толерантність і дотримуватися етичних норм та правил поведінки під час спілкування з іншими аспірантами та викладачем, сумлінно виконувати покладені на нього обов’язки, прагнути до особистісного й професійного зростання та уникати будь-яких виявів неправдивості, що порушують наукову етику й виражають неповагу до чужих інтелектуальних надбань (врегульовано: Положенням про наукову і академічну доброчесність у ДУ «НІССХ ім. М. М. Амосова НАМН України»). Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання завдань підсумкового контролю (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

VII. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Усі види навчальної діяльності аспіранта оцінюються певною кількістю балів. Підсумковий контроль здійснюється у формі подання індивідуального науково-дослідного завдання та складання заліку. Сумарна кількість балів, яку аспірант отримує під час засвоєння курсу та під час підсумкових заходів – 100 балів. Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

1. Поточне оцінювання змістових модулів (максимум 16 балів);
2. Індивідуальне завдання (максимум 64 балів);
3. Залік (максимум 20 балів).

Викладач залишає за собою право заохотити учасників курсу додатковими балами (до 5 балів) за участь у різних видах наукової та навчальної діяльності, що передбачає використання професійних навичок, дотичних до курсу (публікація статей і тез доповідей, виступи на конференціях тощо). Підсумкову оцінку за національною шкалою буде внесено в залікову відомість. Інформацію про вивчення дисципліни курс «Методологія управління науковою діяльністю на моделі серцево-судинної хірургії» буде внесено до особливих здобутків.

Шкала оцінювання

Таблиця 5

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

РЕСУРСИ САМОНАВЧАННЯ

Ресурсами самонавчання для підготовки аспірантів, які допоможуть оволодіти спеціальністю 14.01.04 «Серцево-судинна хірургія» для підготовки докторів філософії (PhD) та підвищення рівня знань та навичок досвідченого спеціаліста серцево-судинного хірурга є:

1. <http://mon.gov.ua/> – офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки України;
2. <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/> – офіційний веб-сайт Міністерства охорони здоров'я України;
3. <http://www.nbu.gov.ua/> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського;
4. <http://www.nplu.org/> – Національна Парламентська бібліотека України;
5. <http://www.who.int/> – офіційний веб-сайт Всесвітньої організації охорони здоров'я.